

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาจากแบบสอบถาม เรื่อง วิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า ในชุมชนที่สูงในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้า

ส่วนที่ 3 วิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 84 ราย ผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังนี้ (ตาราง 2)

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.5 และเพศชาย ร้อยละ 34.5

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 45 ปี ร้อยละ 48.8 รองลงมาคืออายุระหว่าง 23 - 29 ปี ร้อยละ 28.6 และอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.6 โดยมีอายุต่ำสุด 23 ปี อายุสูงสุด 70 ปี และมีอายุเฉลี่ย 37.9 ปี

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 51.2 รองลงมาเป็นการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 47.6 และมีมัธยมศึกษา ร้อยละ 1.2

อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร ร้อยละ 72.6 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง ร้อยละ 15.5 และมีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 11.9

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 77.4 รองลงมา มีรายได้ 2,000 – 4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 14.3 และมีรายได้มากกว่า 4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 8.3

การเก็บหาของป่าของบุคคลในครอบครัว พบว่า บุคคลในครอบครัวของกลุ่มประชากรทั้งหมดร้อยละ 100 มีการเก็บหาของป่าชนิดต่างๆ ซึ่งจากการสอบถามพบว่า เนื่องจากพื้นที่ที่ทำการศึกษาเป็นพื้นที่ติดต่อกับป่า จึงมีการเก็บหาของป่าเพื่อใช้ อุปโภค บริโภคและจำหน่ายทุกครอบครัว

ลักษณะของการเก็บหาของป่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 91.7 เก็บหาของป่าเพื่อการดำรงชีพเพื่อการดำรงชีพที่เพียงพอสำหรับการอุปโภคและบริโภคภายในครัวเรือนเท่านั้น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8.3 เก็บหาของป่าเพื่อนำมาขาย เสริมรายได้ของครอบครัว

ตาราง 2 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานของประชากร

		<i>N = 84</i>
ลักษณะทั่วไป		ร้อยละ
เพศ		
	ชาย	34.5
	หญิง	65.5
อายุ		
	23 – 29 ปี	28.6
	30 – 45 ปี	48.8
	45 ปีขึ้นไป	22.6
	<i>Mean = 37.9</i>	
การศึกษา		
	ไม่ได้รับการศึกษา	51.2
	ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	47.6
	มัธยมศึกษา	1.2
อาชีพ		
	ค้าขาย	11.9
	รับจ้าง	15.5
	เกษตรกรรม	72.6
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
	ต่ำกว่า 2,000 บาท	77.4
	2,000 – 4,000 บาท	14.3
	มากกว่า 4,000 บาท	8.3
บุคคลในครอบครัวมีการเก็บหาของป่าหรือไม่		
	มี	100
	ไม่มี	0

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	ร้อยละ
ลักษณะของการเก็บของป่า	
เพื่อการดำรงชีพ	91.7
เพื่อนำมาขาย	8.3

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่า

ข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องสาเหตุของการเกิดไฟป่าที่ได้สอบถามคือ “ไฟป่าเป็นไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตามแล้วลุกลามเข้าไปในป่าโดยไม่มีการควบคุม” พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 84.5 มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และยังทราบว่าไฟป่าที่เกิดขึ้นแทบทุกครั้งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ทั้งการใช้ไฟเพื่อประโยชน์ในการเก็บหาของป่า การเผาไร่เตรียมพื้นที่เพาะปลูก ฯลฯ แต่ไม่สามารถควบคุมไฟที่เกิดขึ้นได้ทำให้ลุกลามไปยังพื้นที่ป่า ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 15.5 นั้นเข้าใจเพียงว่าการเกิดไฟป่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในทุกปี

ข้อคำถามซึ่งเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมไม่ให้เกิดไฟป่า ที่ได้สอบถามคือ “ทราบหรือไม่ว่าการเผาป่าในเขตอุทยานแห่งชาติถือว่าเป็นความผิด และมีบทกำหนดลงโทษไว้” พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.1 ทราบว่ามีกฎหมายห้ามไม่ให้เผาป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ และมีบทลงโทษไว้สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน แต่โดยทั่วไปแล้วกลุ่มตัวอย่างทราบเพียงว่ามีบทกำหนดโทษ แต่ไม่ทราบความหนักเบาของโทษตามความผิดดังกล่าว ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 11.9 ไม่ทราบว่าการเผาป่ามีความผิดตามกฎหมาย ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่าการเกิดไฟป่าเป็นเรื่องปกติเนื่องจากเกิดเป็นประจำทุกๆ ปี และข้อคำถามที่ได้สอบถาม “ถ้าเกิดไฟป่าขึ้นจะทำให้เกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า” กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้ถูกต้องร้อยละ 88.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายและผลเสียหายของไฟป่าที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์ป่า จากการเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่เกิดจากไฟป่าและการลดลงของสัตว์ป่าในช่วงที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดร้อยละ 11.9 นั้นแสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจถึงอันตรายของไฟป่าที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสัตว์ป่า รวมทั้งยังแสดงให้เห็นถึงการขาดความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว และจากคำถาม “ไฟป่าเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อป่าไม้ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ มากกว่าการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า” มีกลุ่มตัวอย่าง

ร้อยละ 81.0 ตอบได้ถูกต้อง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถึงโทษของ ไฟป่าว่า สร้างอันตรายต่อต้นไม้ ทำให้ต้นไม้หยุดการเจริญเติบโต ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ ทำให้ระบบนิเวศเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้โดยรวมแล้ว ไฟป่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศมากกว่าการลักลอบตัดไม้ เนื่องจากการลักลอบตัดไม้ผู้กระทำการต้องการเพียงไม้ในขนาดที่ใช้ประโยชน์ได้เท่านั้น จึงไม่ส่งผลกระทบต่อต้นไม้ต้นอื่นและเกิดความเสียหายต่อพื้นที่ป่ามากนัก และคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันและควบคุมไฟป่าคือ “การป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดไฟป่า ซึ่งสามารถทำได้โดยการทำแนวกันไฟ และการจุดไฟเผาวัชพืชก่อนถึงฤดูไฟป่า” มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกต้อง จำนวนร้อยละ 81.0 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ทราบว่าต้องปฏิบัติอย่างไรที่จะป้องกันและควบคุมการเกิดไฟป่ารวมทั้งทำให้ไฟป่าไม่ลุกลามเป็นวงกว้าง จากการสอบถามทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะทำแนวกันไฟรอบบริเวณที่อยู่อาศัย และที่ทำกิน ทั้งยังได้เผาทำลายวัชพืชที่ติดไฟง่ายให้หมดไป เป็นการป้องกันไม่ให้ไฟจากป่าลุกลามมายังที่อยู่อาศัย และที่ทำกิน รวมทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้ไฟที่ใช้เผาวัชพืชบริเวณที่ทำกินของตนเองลุกลามเข้าไปในบริเวณป่าด้วย สำหรับกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 19.0 ที่ไม่ทราบวิธีการในการป้องกันและควบคุมไฟป่านั้น อาจมีสาเหตุมาจากไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องไฟป่าจากสื่อต่าง ๆ หรือจากหน่วยงานราชการ รวมทั้งไม่ได้รับการบอกเล่าจากคนในหมู่บ้านที่มีความรู้เรื่องนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่า

ข้อความ	N = 84	
	ตอบผิด	ตอบถูก
- การเผาป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ ถือว่าเป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษไว้	11.9 (10)	88.1 (74)
- ถ้าเกิดไฟป่าขึ้นจะทำให้เกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า	11.9 (10)	88.1 (74)
- ไฟป่าคือ ไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตามแล้วลุกลามเข้าไปในป่าโดยไม่มี การควบคุม	15.5 (13)	84.5 (71)
-ไฟป่าเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อป่าไม้และสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ มากกว่าการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า	19.0 (16)	81.0 (68)
- การป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดไฟป่าสามารถทำได้โดยการทำแนวกันไฟ การจุดไฟเผาวัชพืชก่อนถึงฤดูไฟป่า	19.0 (16)	81.0 (68)

เมื่อนำข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้า มาจัดกลุ่มเพื่อวัดระดับความรู้เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้า (ตาราง 4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้าในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาอยู่ที่ระดับปานกลาง ร้อยละ 11.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจมาก น้อย และน้อยมาก มีจำนวนร้อยละ 8.3, 7.1 และ 6.0 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้าค่อนข้างดี เป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการบอกเล่าถ่ายทอดประสบการณ์ ภูมิความรู้เกี่ยวกับไฟฟ้าและวิธีการควบคุมป้องกันไฟฟ้าจากผู้นำชุมชน ผู้เฒ่าผู้แก่หรือผู้รู้ในชุมชนและจากประสบการณ์ที่พบเห็น จึงทำให้กลุ่มผู้เก็บหาของป่ามีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการ ควบคุมและป้องกันไฟฟ้าได้เป็นอย่างดี

จากการวิเคราะห์ทางสถิติระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้าแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับน้อยมากได้แก่ 1 คะแนน ระดับคะแนนน้อยได้แก่ 2 คะแนน ระดับคะแนนปานกลางได้แก่ 3 คะแนน ระดับคะแนนมากได้แก่ 4 คะแนน ระดับคะแนนมากที่สุดได้แก่ 5 คะแนน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้าในระดับมากที่สุด โดยมีค่า Mean = 4.22 ค่า S.D. = 1.25 ซึ่งมีระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้ามากที่สุด 5 คะแนน และมีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้าน้อยที่สุด 1 คะแนน

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟฟ้า

N = 84

ระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	5	6.0
2	6	7.1
3	10	11.9
4	7	8.3
5	56	66.7
รวม	84	100.00

Mean = 4.22, S.D. = 1.25, Min = 1, Max = 5

ส่วนที่ 3 วิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่าของประชากรในพื้นที่ศึกษา จำนวน 84 ราย ผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของวิธีการจัดการไฟฟ้าที่มากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดของกลุ่มผู้เก็บหาของป่าโดยจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการดับไฟฟ้า คือความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพร้อยละ 97.6 จำนวน 82 คน ถ้าเกิดไฟฟ้าขึ้นท่านมีส่วนช่วยดับไฟโดยใช้อุปกรณ์เช่น ถังน้ำ ที่ดับไฟ กิ่งไม้สดร้อยละ 95.2 จำนวน 80 คน หากมีความจำเป็นต้องจุดไฟในป่าท่านทำแนวกันไฟป้องกันการลุกลามร้อยละ 92.9 จำนวน 78 คน ท่านหลีกเลี่ยงการจุดไฟในเวลาเข้าป่าเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาไฟไหม้ป่าร้อยละ 90.5 จำนวน 76 คน ท่านได้เข้ามาจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในชุมชนของท่านร้อยละ 89.3 จำนวน 75 คนท่านเคยร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพื่อฟื้นฟูป่าในบริเวณพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ร้อยละ 89.3 จำนวน 75 คน ท่านให้ความร่วมมือกับชุมชนหรือองค์กรของรัฐในการป้องกันและควบคุมไฟป่าร้อยละ 79.8 จำนวน 67 คน ท่านเคยเห็นผู้จุดไฟเผาป่าแล้วท่านได้มีส่วนช่วยดักเตือนบุคคลที่กระทำความผิดร้อยละ 73.8 จำนวน 62 คนในช่วงฤดูที่เกิดไฟป่าได้ง่ายท่านได้ร่วมกับชุมชนเฝ้าระวังเตรียมความพร้อมในการดับไฟ ร้อยละ 66.7 จำนวน 56 คน

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละ วิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า

ข้อที่	ข้อความ	N = 84	
		เคย (จำนวน)	ไม่เคย (จำนวน)
1.	ท่านให้ความร่วมมือกับชุมชนหรือองค์กรของรัฐในการป้องกันและควบคุมไฟป่า	79.8 (67)	20.2 (17)
2.	ท่านเคยเห็นผู้จุดไฟเผาป่าแล้วท่านได้มีส่วนช่วยดักเตือนบุคคลที่กระทำความผิด	73.8 (62)	26.2 (22)
3.	สิ่งที่ท่านควรคำนึงถึงในการดับไฟฟ้า คือความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	97.6 (82)	2.4 (2)
4.	ท่านหลีกเลี่ยงการจุดไฟในเวลาเข้าป่า เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาไฟไหม้ป่า	90.5 (76)	9.5 (8)
5.	ถ้าเกิดไฟฟ้าขึ้น ท่านมีส่วนช่วยดับไฟโดยใช้อุปกรณ์ เช่น ถังน้ำ ที่ดับไฟ กิ่งไม้สด	95.2 (80)	4.8 (4)
6.	หากมีความจำเป็นต้องจุดไฟในป่า ท่านทำแนวกันไฟป้องกันการลุกลาม	92.9 (78)	7.1 (6)

ข้อที่	ข้อความ	เคย (จำนวน)	ไม่เคย (จำนวน)
7.	ท่านได้เข้ามาจัดการเกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในชุมชนของท่าน	89.3 (75)	10.7 (9)
8.	ท่านเคยร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพื่อฟื้นฟูไฟไหม้ในบริเวณพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้	89.3 (75)	10.7 (9)
9.	ในช่วงฤดูที่เกิดไฟฟ้าได้ง่าย ท่านได้ร่วมกับชุมชนเฝ้าระวัง และเตรียมความพร้อมในการดับไฟ	66.7 (56)	33.3 (28)

เมื่อนำข้อมูลวิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้หาของป่ามาจัดกลุ่มเพื่อจัดระดับวิธีการจัดการไฟฟ้า พบว่ากลุ่มผู้เก็บหาของป่าที่มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่ามาก มีอัตราร้อยละ 96.4 ส่วนกลุ่มผู้เก็บหาของป่าที่มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่าปานกลาง มีอัตรา ร้อยละ 3.6 และไม่พบว่ามีกลุ่มผู้เก็บหาของป่าที่มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่าในระดับน้อย จากการวิเคราะห์ทางสถิติวิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่าแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่ามาก 14 – 18 คะแนน มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่าปานกลางระหว่าง 9 - 13 คะแนน และมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่าอย่างน้อยต่ำกว่า 9 คะแนน โดยมีค่า Mean = 16.75 ค่า S.D. = 1.50 มีระดับคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่ามากที่สุด 18 คะแนน และมีระดับคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดการไฟป่าอย่างน้อยที่สุด 13 คะแนน

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับ วิธีการจัดการไฟฟ้าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า

ระดับการจัดการไฟฟ้า	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปฏิบัติน้อย	ต่ำกว่า 9	0	0
ปฏิบัติปานกลาง	9 – 13	3	3.6
ปฏิบัติมาก	14 – 18	81	96.4
	รวม	84	100.00

Mean = 16.75, S.D. = 1.50, Min = 13, Max = 18

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า กับวิธีการจัดการไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า

จากตาราง 7 พบว่าความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่ามีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่าในระดับปานกลาง ($r = 0.31$) และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันไฟป่ากับวิธีการจัดการไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนภายในกลุ่ม พบว่า ผลบวกกำลังสองของคะแนนความรู้ที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยภายในจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มในที่นี้เท่ากับ 85.43 (Walsh Anthony, 1990 : 361) และความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม พบว่า ผลบวกกำลังสองจากการเบี่ยงเบนของค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด (Grand mean) ในที่นี้เท่ากับ 45.27 (Walsh Anthony, 1990 : 368) ซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มแตกต่างกันมาก แสดงว่าความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันไฟป่ามีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่า โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P = 0.00$ ดังนั้นความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่ามีผลต่อวิธีการจัดการไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่าซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มผู้เก็บหาของป่ามีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและทรัพยากรป่าไม้ที่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมทำให้มีความสนใจปัญหาในพื้นที่ป่าไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาไฟป่าที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงจึงทำให้มีระดับการปฏิบัติตามวิธีการจัดการไฟป่ามาก เพื่อป้องกันไฟป่าไม่ให้เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่ากับวิธีการจัดการไฟป่าของกลุ่มผู้เก็บหาของป่าในชุมชนที่สูงในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง $N = 84$

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	5	45.27	9.01	8.27	0.00
ภายในกลุ่ม	78	85.43	1.10		
รวม	83				

$$r = 0.31$$